

Etický kodex supervize

Etický kodex supervize přijaly v roce 2018 jako závazný následující odborné a vzdělávací instituce: Institut dalšího vzdělávání sociálních pracovníků VŠZaSP svaté Alžběty v Bratislavě, Coachingplus, Společnost pro rozvoj sociální práce.

Preambule

Supervize je metodou kontinuálního rozvoje profesních způsobilostí pracovníků v pomáhajících profesích a studentů těchto oborů. Probíhá za podpory kvalifikovaného supervizora pomocí reflexe, podpory, supervizních metod a technik. Slouží ke zkvalitnění práce, poskytování zpětné vazby, ověřování správnosti pracovních postupů, prevenci syndromu vyhoření, zamezení poškozování klientů a hledání efektivních odborných postupů.

Supervize je odborná činnost založená na etických hodnotách, jako jsou kompetence, lidská důstojnost, význam mezilidských vztahů a důvěrnost v profesní praxi.

Etika je nedílnou součástí výkonu supervize ve všech jejích formách a modelech – není omezena pouze na řešení složitých nebo dilematických situací.

Cílem etického kodexu supervize je:

- podporovat eticky citlivý výkon supervize,
- pomáhat supervizorům rozpoznat a objasnit etické aspekty své práce,
- prohlubovat eticky uvědomělý profesionální přístup při práci se supervidovanými osobami a jejich klienty,
- veřejně deklarovat etické standardy, které umožňují společnosti považovat supervizi za eticky odpovědnou činnost.

Článek 1 – Kompetence a další vzdělávání supervizora

1. Výkon supervize je podmíněn absolvováním akreditovaného výcviku v supervizi nebo splněním jiných podmínek podle zvláštních předpisů.
2. Supervizor si trvale udržuje vysoký standard osobního a profesního vystupování a etické citlivosti.
3. Supervizor působí výhradně v oblastech své odborné kompetence. Supervizi nezaměňuje za psychoterapii, poradenství nebo jiné odborné činnosti. Pokud identifikuje potřebu jiné služby, odkazuje supervidovaného na jiného odborníka.
4. Supervizor nesmí být v duálním vztahu se supervidovaným (např. jako terapeut) – s výjimkou jasně ukončeného supervizního vztahu na základě dohody.
5. Osobní záležitosti se řeší pouze v kontextu vlivu na práci supervidovaného a jeho klienty.
6. Supervizor se pravidelně odborně rozvíjí, včetně vlastní supervize (supersupervize), a přispívá k rozvoji poznatkové báze profese.

Článek 2 – Etická odpovědnost supervizora vůči supervidovaným a jejich klientům

1. Supervizní služby jsou poskytovány bez diskriminace – nezávisle na původu, barvě pleti, jazyce, věku, pohlaví, genderu, zdravotním stavu, sexuální orientaci, víře či politickém přesvědčení.
2. Základem činnosti supervizora je respekt vůči supervidovanému, jeho práci i klientům.
3. V nepřímé supervizi se o klientech mluví anonymně. Pokud je zmíněn konkrétní klient, měl by být informován, že jeho pracovník je supervidován.
4. Přímá supervize má probíhat jen tehdy, pokud supervidovaný získal souhlas klienta.

5. Supervizor nesmí podřizovat potřeby supervidovaného vlastním zájmům, ale budovat profesionální vztah založený na důvěře a respektu.
6. Supervizor posiluje odpovědnost supervidovaného, jeho návrhy řešení a schopnost rozhodovat se eticky a profesionálně.
7. Supervizor nerozhoduje za supervidovaného a vyhýbá se vytváření závislosti.
8. Supervizor respektuje důvěrnost informací získaných v rámci supervizního vztahu. Třetí strany mohou být informovány pouze na základě informovaného souhlasu supervidovaného.
9. Supervize se uskutečňuje v rámci jasně stanovených a kulturně citlivých hranic. Supervizor se nesmí zapojit do sexuálních, duálních nebo vícečetných vztahů se supervidovaným ani jeho klienty.

Článek 3 – Etická odpovědnost v organizaci, kde se vykonává supervize

1. Zaměstnavatelům v oblasti pomáhajících profesí se doporučuje zajistit svým zaměstnancům možnost účasti na pravidelné supervizi, nejen pokud je tato povinnost stanovena zvláštním předpisem.
2. Základem pro práci supervizora je supervizní kontrakt, který určuje povinnosti všech zúčastněných stran. Supervize by měla probíhat v souladu s tímto kontraktem a jakékoliv změny by měly být zaneseny do nového kontraktu.
3. Poskytování supervize se řídí zásadou důvěrnosti. Záznamy ze supervizních setkání neobsahují detailní a důvěrné informace, které by mohly vést ke konfrontaci supervidovaných osob s vedením organizace.
4. Zadavatel supervize nesmí požadovat od supervizora informace o zaměstnancích, které by mohly být použity k pracovněprávnímu postihu nebo odměňování.
5. Supervizor jedná autonomně a nestranně. Nevytváří koalice proti vedení organizace ani nepřebírá odpovědnost vedoucích pracovníků.

Článek 4 – Etická odpovědnost supervizora vůči kolegům a profesi

1. Supervizor si váží svých kolegů a jedná s nimi s úctou a respektem. Nevyslovuje se o nich znevažujícím nebo neuctivým způsobem, zejména v jejich nepřítomnosti.
2. V případě podezření na neprofesionální nebo neetické chování jiného supervizora je prvním krokem kolegiální upozornění.
3. Pracovní poznámky, včetně písemných záznamů, testů, elektronických dokumentů, zvukových a obrazových záznamů, jsou důvěrné. Mohou být použity pro výcvik, jinou supervizi nebo výzkum pouze s prokazatelným informovaným souhlasem supervidovaných osob a jejich klientů.

Závěr

1. Supervizor vykonává supervizi v souladu s tímto etickým kodexem a v rámci právních předpisů platných v České republice.
2. Dodržování hodnot a principů tohoto kodexu se očekává i od účastníků výcviku supervize.
3. Doporučuje se, aby etické principy byly součástí supervizních kontraktů, dohod, smluv i výcvikových programů.
4. Při tvorbě tohoto kodexu byly zohledněny etické zásady Evropské asociace pro supervizi a koučink, Asociace národních organizací supervize v Evropě a další profesní etické kodexy v ČR i zahraničí.